

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2023

608/2023

Maa- ja metsätalousministeriön asetus maatalouden investointien hyväksyttävistä yksikkökustannuksista

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 7 §:n 4 momentin ja 13 §:n 5 momentin, sellaisina kuin ne ovat laissa 1328/2022, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 12 §:n 4 momentin, ja kolttalain (253/1995) 19 §:n 1 momentin, sellaisena kuin viimeksi mainittu on laissa 1677/2015, nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan myönnettäessä investointitukea investointeihin maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011), sekä kolttalain (253/1995) mukaisesti.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *hyväksyttävällä kustannuksella* enimmäiskustannusta, jota käytetään perusteena investointitukea määrättäessä;
- 2) *hyväksyttävällä yksikkökustannuksella* rakennuksen, rakennelman tai rakenteen tila- tai toimintoyksikköä tai laitetta kohti vahvistettua enimmäiskustannusta;
- 3) *hyväksyttävällä vakioyksikkökustannuksella* rakennuksen, rakennelman tai rakenteen tila- tai toimintoyksikköä tai laitetta kohti vahvistettua enimmäiskustannusta, jota käytettäessä maksatus perustuu investoinnin toteutukseen tukipäätöksen mukaisena.
- 4) *kustannusarviolla* rakentamisessa yleisesti käytettävän nimikkeistön mukaisesti rakennusosittain laadittua kustannusarviota;
- 5) *rakennuksen huonealalla*, tuotantotoiminnan vaatimien huonealojen, liikenne- ja käytävätilojen sekä tilaan kuuluvien ei-kantavien seinien rakennusosa-alojen summaa.

3 §

Rakentamis- ja laiteinvestoinnin hyväksyttävät kustannukset

Rakentamis- ja laiteinvestoinnin hyväksyttävinä kustannuksina käytettävät yksikkökustannukset sekä vakioyksikkökustannukset määritetään tämän asetuksen liitteessä.

Silloin kun yksikkökustannus tai vakioyksikkökustannus on annettu, hyväksyttävinä enimmäiskustannuksina käytetään yksikkökustannusten tai vakioyksikkökustannusten summaa.

Eläintilan, siihen liittyvän yhteistoimintatilan ja rehunkäsittelytilan enimmäiskustannus määräytyy liitteen kohdan 1. Rakentamisinvestointien tilojen mitoitusperusteet ja liitteen kohdan 2.1.2 Eläintilat mukaisesti. Eläintilojen laitteiden yksikkökustannukset ja vakioyksikkökustannukset ovat liitteen kohdassa 2.1.3 sekä 3.4.

Muiden tilojen, rakennelmien ja laitteistojen enimmäiskustannukset määräytyvät liitteen kohdan 2.1.4 Muut tilat ja kohdan 3. Vakioyksikkökustannukset perusteella

Jos samaan investointiin sisältyy osia, joista osalle on määritetty yksikkökustannukset ja osalle vakioyksikkökustannus, on investoinnista tehtävä yksi tukipäätös, joka on yksikkökustannuksissa noudatettavan käytännön mukainen. Jos investointiin kuitenkin sisältyy suurimmaksi osaksi, 80 prosenttia tai enemmän hyväksyttävistä kustannuksista, osia, joihin sovelletaan vakioyksikkökustannuksia, investoinnille on tehtävä yksi tukipäätös, joka on yhdenmukainen vakioyksikkökustannuksissa noudatettavan käytännön kanssa.

4 §

Rakentamisinvestoinnin yksikkökustannukset

Tuotantotilojen yksikkökustannukset ja vakioyksikkökustannukset sisältävät parret, karsinat, häkit, juottojärjestelmät, lannanpoistojärjestelmät ja vastaavat kiinteästi asennettavat kalusteet ja järjestelmät sekä toiminnassa tarvittavat talotekniset järjestelmät ja varavoimajärjestelmän. Tuotantotilojen yksikkökustannuksiin tai vakioyksikkökustannuksiin eivät sisälly liitteen kohdissa 2.1.3 ja 3.4 erikseen hinnoitellut laitteistot eivätkä siirrettävät ja irtaimena käytettävät kalusteet ja järjestelmät.

Sekä yksikkökustannukset että vakioyksikkökustannukset sisältävät rakennussuunnittelukustannukset, kuten arkkitehtuuri-, rakenne- ja muun tarpeellisen erikoissuunnittelun sekä pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan työstä aiheutuvat kustannukset.

5 §

Kustannusarvion ja rakennusselostuksen laatiminen

Rakentamisinvestointia sekä muuta maa- ja puutarhataloustuotantoon liittyvää investointia koskevan kustannusarvion ja rakennusselostuksen on oltava rakennussuunnittelijan tai muun rakentamistalouteen riittävästi perehtyneen rakennusalan asiantuntijan tai kyseessä olevaan investointikohteeseen perehtyneen alan asiantuntijan laatima.

Kustannusarvio ja rakennusselostus on laadittava maatalouden rakennetuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (265/2023) 24 §:ssä tarkoitetun rakennussuunnitelman ja 25 §:ssä tarkoitetun salaojitussuunnitelman tietojen perusteella. Kustannusarvio ja rakennusselostus on laadittava rakennusosakohtaisesti rakentamisessa yleisesti käytettävän nimikkeistön mukaisesti.

Kustannusarvion ja rakennusselostuksen on sisällytettävä kaikki rakennukselle suunnitellun toiminnan kannalta välttämättömät toimintainvestoinnit ja tekniset järjestelmät. Pääpiirustuksissa ja kustannusarviossa on esitettävä hyväksyttävien yksikkökustannusten määrittämisessä käytettävät laskentayksiköt. Tuotannon volyyymiä kuvaavat tunnusluvut, kuten eläinmäärät ja laajuustiedot on esitettävä liitteen tunnuslukujen mukaisesti.

Mikäli rakennukseen sisältyy tiloja tai toimintainvestointeja, joille ei haeta investointitukea, näiden tilojen kustannukset on eriteltävä kustannusarviossa.

Kustannusarviossa on eriteltävä 4 §:n 1 momentin mukaisten tuotantotoiminnalle välttämättömien kiinteiden ja muiden koneiden ja laitteiden kustannukset. Rakennusosan kustannukset saadaan laskemalla yhteen siinä olevien rakenteiden osien tarvike- ja työökustannukset.

Kustannukset on esitettävä tuen hakuajan kustannustason mukaan.

Kustannukset on ilmoitettava arvonlisäverottomina lukuun ottamatta asuintilojen kustannuksia, jotka on ilmoitettava arvonlisäverollisina.

608/2023

6 §

Luonnonmukainen tuotanto

Jos tilalla on voimassa sitoumus luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, voidaan eläinlääkäriyksikkökustannusta korottaa tämän asetuksen liitteen kohdan 2.1 eläintilojen ja toimintojen yksikkökustannuksista ilmenevällä tavalla.

7 §

Korjausinvestoinnit

Korjausrakentamisessa korjaustaso määritetään vertaamalla korjauksen kustannuksia vastaavan uudisrakentamisen rakennusosittain laskettaviin kustannuksiin.

Korjausrakentamisen hyväksyttävä yksikkökustannus tai vakioyksikkökustannus voi olla enintään 75 prosenttia vastaavan uudisrakentamisen yksikkökustannuksesta tai vakioyksikkökustannuksesta.

Korjausrakentamisen hyväksyttävien yksikkökustannusten tai vakioyksikkökustannusten enimmäismäärä voidaan korottaa enintään 100 prosenttiin, jos rakennukseen liittyvien erityisten rakennustapojen tai muiden kulttuurihistoriallisten tai rakennustaiteellisten arvojen vuoksi korjauksessa käytetään niiden vaatimia materiaaleja tai työtapoja.

8 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä maaliskuuta 2023.

Tätä asetusta sovelletaan 3 päivänä huhtikuuta 2023 tai sen jälkeen vireille tulleeseen tuen myöntämistä koskevaan hakemukseen.

Tällä asetuksella kumotaan rakentamisinvestointien hyväksyttävistä yksikkökustannuksista annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (846/2018).

Helsingissä 29.3.2023

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Projektipäällikkö Maarit Hellstedt

1. RAKENTAMISINVESTOINTIEN TILOJEN MITOITUSPERUSTEET			
Toiminta	Mitoitusperuste	Täsmennykset	
<i>Mitoitusperusteet ovat tukikelpoisen pinta-alan enimmäismääriä</i>			
LYPSYKARJARAKENNUS, PIHATTO			
Eläintilat			
Lypsykarjaosasto	lypsylehmä	13,5 m ² /eläin	Sisältää makuuparsi- ja karsinakalusteet, sairas-, hoito- ja poikimakarsinat, ruokintapöydän ja käytävät ruokinta- ja lantakouruineen
Lypsyosasto, asemalypsy	lypsylehmä	2,0 m ² /eläin	Sisältää odotustilan
Lypsyosasto, automaattilypsy	lypsyrobotti	50,0 m ² /yksikkö	Sisältää odotustilan sekä poistumis-/erottelureitin
Maituhuone	lypsylehmä	0,4 m ² /eläin	Enintään 45 m ²
Nuorkarjaosasto	hieho ja nuorkarja	9,0 m ² /eläin	≥ 6 kk ikäinen, sis. karsinat, ruokintapöydän ja käytävät
	nuorkarja	6,0 m ² /eläin	< 6 kk ikäinen, sis. karsinat, ruokintapöydän ja käytävät
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 300 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 80 m ²	Sisältää mm. sosiaalityilat, tekniikatilat, työtilat, WC-tilat ja käytävät
LYPSYKARJARAKENNUS, PARSINAVETTA			
Eläintilat			
Lypsykarjaosasto	lypsylehmä	9,0 m ² /eläin	Sisältää parsi- ja karsinakalusteet, sairas-, hoito- ja poikimakarsinat, ruokintapöydän ja käytävät ruokinta- ja lantakouruineen
Maituhuone	lypsylehmä	0,4 m ² /eläin	-
Nuorkarjaosasto	hieho ja nuorkarja	7,0 m ² /eläin	≥ 6 kk ikäinen, sis. karsinat, ruokintapöydän ja käytävät
	nuorkarja	4,5 m ² /eläin	< 6 kk ikäinen, sis. karsinat, ruokintapöydän ja käytävät
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 300 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 50 m ²	Sisältää mm. sosiaalityilat, tekniikatilat, työtilat, WC-tilat ja käytävät

LIHAKARJARAKENNUS			
Eläintilat			
Lihakarjaosasto	emolehmä	12,0 m ² /eläin	Täysikasvuinen eläin, sisältää karsinat, sairaus-, hoito- ja poikimakarsinat, ruokintapöydän ja käytävät
Nuorkarjaosasto	lihanauta, nuorkarja	7,0 m ² /eläin	≥ 6 kk ikäinen, sisältää karsinat, ruokintapöydän ja käytävät
	lihanauta, nuorkarja	4,5 m ² /eläin	< 6 kk ikäinen, sisältää karsinat, ruokintapöydän ja käytävät
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 300 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 50 m ²	Sisältää mm. sosiaali- ja WC-tilat, tekniikkatilat, työtilat ja käytävät

EMAKKOSIKALA			
Eläintilat			
Porsitusosasto	pahnue	6 m ² /pahnue	Porsituskarsina häkillä. Sisältää käytävät
	pahnue	10,5 m ² /pahnue	Porsituskarsina emakko vapaana. Emakon on voitava kääntyä vaivatta ympäri karsinassa. Sisältää käytävät
Astutusosasto	emakko	3,9 m ² /eläin	Sisältää emakkopaikat ja käytävät
	emakko, vapaa tiineytys	6,3 m ² /eläin	Sisältää emakkopaikat ja käytävät
	karju	6,6 m ² /eläin	Sisältää karjupaikan ja käytävät
	astutuskarsina	11 m ² /eläin	Sisältää karjupaikan ja käytävät
Joutilasosasto	emakko	4,6 m ² /eläin	Sisältää ryhmä- ja hoitokarsinat, 650 mm levyiset makuuhäkit, käytävät tai joutilaspihatto
Ensikko-osasto	ensikko	3,5 m ² /eläin	Sisältää ryhmäkarsinat ja käytävät
	ensikko, vapaa tiineytys	6,3 m ² /eläin	Sisältää ensikkopaikat ja käytävät
Kasvatusosasto	< 40 kg	0,7 m ² /eläin	Sisältää sika- ja hoitokarsinat sekä käytävät
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 500 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 500 m ²	Sisältää mm. sosiaali- ja WC-tilat, tekniikkatilat, työtilat ja käytävät

LIHASIKALA			
Eläintilat			
Lihasikalaosasto	< 40 kg	0,7 m ² /eläin	Sisältää sika- ja hoitokarsinat sekä käytävät
	≥ 40 kg	1,4 m ² /eläin	Sisältää sika- ja hoitokarsinat sekä käytävät
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 500 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 300 m ²	Sisältää mm. sosiaali- ja WC-tilat, tekniikkatilat, työtilat ja käytävät
HEVOSTALLI			
Eläintilat			
Karsinat ja pilttuut	hevoseet	15,0 m ² /eläin	Sisältää karsinat ja käytävät
	ponit	9,5 m ² /eläin	Sisältää karsinat ja käytävät
Varsomiskarsina		16,5 m ² /karsina	Sisältää karsinat ja käytävät
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 100 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 30 m ²	Sisältää mm. sosiaali- ja WC-tilat, tekniikkatilat, työtilat ja käytävät

LAMPOLA JA VUOHINAVETTA			
Eläintilat			
Lampola	lammas	3,5 m ² /eläin	Sisältää karsinat, ruokintahäkit tai -pöydät sekä käytävät
Vuohinavetta	vuohi	3,6 m ² /eläin	Sisältää karsinat, ruokintahäkit tai -pöydät sekä käytävät
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 100 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 30 m ²	Sisältää mm. sosiaali- ja WC-tilat, tekniikkatilat, työtilat ja käytävät
SIIPIKARJAKASVATTAMO			
Eläintilat			
Siipikarjakasvattamo	broileri	0,056 m ² /eläin	
	kalkkuna	0,25 m ² /eläin	
Rehun käsittelytila	huoneala, m ²	enintään 100 m ²	
Yhteistoiminnot	huoneala, m ²	enintään 30 m ²	Sisältää mm. sosiaali- ja WC-tilat, tekniikkatilat, työtilat ja käytävät

2 HYVÄKSYTTÄVÄT YKSIKKÖKUSTANNUKSET					
2.1 Kilpailukyvyyn kehittämisen ja tilojen nykyaikaistamisen investoinnit					
		Yksikkökustannus / yksikkö			
		Täsmennys		Lisätietoja	
		Yksikkökustannukset sisältävät laitteet ja järjestelmät asetuksen 4 § mukaisesti <i>Yksikkökustannukset ovat enimmäisyksikkökustannuksia.</i> <i>hum² = huoneala</i>		<i>Liitteen kohdan 1. tilan mitoituserusteen ja tämän kohdan 2 yksikkökustannusten mukaan laskettu eläin- tai karsinakohtainen enimmäisyksikkökustannus</i>	
		Yksikkö	Euro (alv 0 %)		
2.1.1 ASUIN- JA TYÖTILAT (euro/hum²)					
Asuinrakennukset					
Asuintilat	hum ²	1 870	Sisältää uusiutuvaa energiaa käytävän lämmitysjärjestelmän. Tuettavien asuintilojen lämmöntarpeen mukaan mitoitettujen lämmöntuotantotekniikan ja -tilojen yksikkökustannukset lasketaan taulukoiden 2.2 ja 3.3 mukaan. Yksikköhintaan lisätään arvonlisävero		
Poronhoitoon ja kalastukseen liittyvät työpaikka-asunnot					
Työpaikka-asuintilat	hum ²	700			
2.1.2 ELÄINTILAT (euro/hum²)					
Lypsykarjarakennus, pihatto				<i>Eläinakohtainen kustannus enintään:</i>	
Lypsykarjaosasto sekä sairaus-, hoito- ja poikimiskarsina-alue	hum ²	540	Lämmin, viileä ja kylmä	7 290	lypsylehmä

Lypsykarjaosasto, luomutuotanto	%	+ 5	hum ² - yksikköhintaa korotetaan 5 %:lla		
Lypsyosasto, sis. odotustilan	hum ²	1 110			
Maituhuone	hum ²	1 110	Sisältää maitoviesien puhdistuslaitteet		
Uudistuskarjaosasto ≥ 6 kk	hum ²	540	Lämmin, viileä ja kylmä	4 860	hieho ja nuorkarja
Uudistuskarjaosasto < 6 kk	hum ²	540	Lämmin, viileä ja kylmä	3 240	nuorkarja
Lypsykarjarakennus, parsinavetta				<i>Eläin</i> kohtainen kustannus enintään:	
Lypsykarjaosasto	hum ²	540	Lämmin, viileä ja kylmä	4 860	lypsylehmä
Maituhuone	hum ²	1 110	Sisältää maitoviesien puhdistuslaitteet	445	lypsylehmä
Nuorkarjaosasto	hum ²	540	Lämmin, viileä ja kylmä	3 780	hieho ja nuorkarja
Lihakarjapihatto				<i>Eläin</i> kohtainen kustannus enintään:	
Lihakarjaosasto, emolehmä	hum ²	500	Lämmin, viileä ja kylmä	6 000	emolehmä
Lihakarjaosasto, nuorkarja ≥ 6 kk	hum ²	500	Lämmin, viileä ja kylmä	3 500	lihanauta, nuorkarja
Lihakarjaosasto, nuorkarja < 6 kk	hum ²	500	Lämmin, viileä ja kylmä	2 250	lihanauta, nuorkarja
Emakkosikala				<i>Eläin- tai karsinakohtainen</i> kustannus enintään:	
Porsitusosasto, emakko häkissä	hum ²	600		3 600	emakko pahnueineen, emakko häkissä
Porsitusosasto, emakko vapaana	hum ²	835		8 767	emakko pahnueineen, emakko vapaana

Astutusosasto, joutilasosasto, joutilaspihatto, ensikko-osasto	hum ²	670		2 613 4 221 4 422 7 370 3 082 2 345 4 221	astutus/emakko vapaa tiineytys/emakko astutus/karju astutuskarsina joutilasosasto/joutilas ensikkoosasto/ensikko vapaa tiineytys/ensikko
Kasvatusosasto < 40 kg		600		420	sikapaikka
Emakkosikala ja porositussikalat, <i>luomutuotanto</i>	%	+ 10	hum ² - yksikköhintaa korotetaan 10 %:lla		
Lihasikala				<i>Eläin</i> kohtainen kustannus enintään:	
Lihasikala < 40 kg	hum ²	600		420	sika
Lihasikala ≥ 40 kg	hum ²	600		840	lihasika
Lihasikala, <i>luomutuotanto</i>	%	+ 10	hum ² - yksikköhintaa korotetaan 10 %:lla		
Hevostalli ja -pihatto				<i>Eläin- tai karsinakohtainen</i> kustannus enintään:	
Hevostalli ja -pihatto, hevoset	hum ²	470	Lämmin ja kylmä	7 050	hevonen
Hevostalli ja -pihatto, ponit	hum ²	470	Lämmin ja kylmä	4 465	poni
Hevostalli ja -pihatto, varsomiskarsina	hum ²	470	Lämmin ja kylmä	7 755	varsomiskarsina
Lampola tai vuohela				<i>Eläin- tai karsinakohtainen</i> kustannus enintään:	
Lampola, lammas	hum ²	370	Lämmin ja kylmä	1 295	lammas, uuhi
Vuohela, vuohi	hum ²	370	Lämmin ja kylmä	1 330	vuohi, kuttu
Lampola tai vuohela, <i>luomutuotanto</i>	%	+ 5	hum ² - yksikköhintaa korotetaan 5 %:lla		
Siipikarjakasvattamo				<i>Eläin</i> kohtainen kustannus enintään:	
Siipikarjakasvattamo, broileri	hum ²	470		26	broileri

Siiipikarjakasvatamo, kalkkuna	hum ²	470		115	<i>kalkkuna</i>
Rehun käsittelytila	hum ²	465	Lämmin		
	hum ²	415	Kylmä		
Yhteistoiminnot	hum ²	1 230			
2.1.3 ELÄINTILOJEN LAITTEET					
Lypsykarjarakennus					
Pihaton lypsylaitteet	lypsy-lehmä	2 280	Sisältää lypsyjärjestelmän		
Parsinavetan lypsylaitteet	lypsy-lehmä	1 320	Sisältää lypsyjärjestelmän		
Maitosäiliö	m ³	4 800			
Pihaton muut laitteet	lypsy-lehmä	960	Sisältää ruokinta- ja kuivitusjärjestelmät, lantakäytävän puhdistuslaite, ruokintapöydän rehu-siirtolaite, paloilmaisinjärjestelmä		
Parsinavetan laitteet	lypsy-lehmä	960	Sisältää ruokintajärjestelmät, paloilmaisinjärjestelmä		
Pihaton tai parsikasvattamon laitteet	nuori nauta	780	Sisältää ruokinta- ja kuivitusjärjestelmät, lantakäytävän puhdistuslaite, ruokintapöydän rehu-siirtolaite, paloilmaisinjärjestelmä		
Lihakarjarakennus					
Lihakarjarakennuksen laitteet	liha-nauta	420	Sisältää ruokinta- ja kuivitusjärjestelmät, lantakäytävän puhdistuslaite, ruokintapöydän rehu-siirtolaite, paloilmaisinjärjestelmä		
Sikalat					
Emakkosikala	emakko	365	Sisältää ruokinta- ja kuivitusjärjestelmät, viilennyslaitteet, paloilmaisinjärjestelmä		
Välikasvattamo	porsas < 40 kg	14,5	Sisältää ruokinta- ja kuivitusjärjestelmät, viilennyslaitteet, paloilmaisinjärjestelmä		
Lihasukkala	lihasika	30	Sisältää ruokinta- ja kuivitusjärjestelmät, viilennyslaitteet, paloilmaisinjärjestelmä		
Hevostalli	hevonen	85	Hevostallin ja -pihaton ruokinta ja kuivitusjärjestelmät, hoitolaitteet, paloilmaisinjärjestelmä		
Lampola	lammas, uuhi	85	Sisältää ruokintajärjestelmät, paloilmaisinjärjestelmä		
Vuohinavetta	vuohi, kuttu	85	Sisältää ruokintajärjestelmät, paloilmaisinjärjestelmä. Lypsyjärjestelmät erillislaskelmana		

Lihasiipikarjakkasvattamo	broileri, kalkkuna	1,2	Sisältää ruokinta- ja kuivitusjärjestelmät, palo-ilmainsinjärjestelmä
----------------------------------	--------------------	-----	---

2.1.4 MUUT TILAT JA LAITTEET			
Kasvihuoneet			Kasvihuoneessa on oltava: 1) betonisokkeli- tai betonipilariperustus taikka muu vastaava kiinteä perustus; 2) lämmitys- sekä tuuletus- tai jäähdytysjärjestelmä; 3) katteena kasvihuonekäyttöön tarkoitettu lasi, kerroslevy tai kaksinkertainen muovi tai lämpöeristetty ei valoa läpäisevä katto ja erikoisvalaistus.
Kasvihuone, lasikate tai kova kerrosmuovilevykate	hum ²	230	Hinta sisältää ilmastoautomaatiikan, lämpöpumput, kastelujärjestelmän
Kasvihuone, tuplamuovikalvokate	hum ²	160	Hinta sisältää ilmastoautomaatiikan, lämpöpumput, kastelujärjestelmän
Kasvihuone, täysin riippuvainen keinovalaistuksesta	hum ²	530	Hinta sisältää ilmastoautomaatiikan, lämpöpumput, kastelujärjestelmän
Kausihuone, yksikerrosmuovikalvokate	hum ²	40	Kiinteä perustus, betonisokkeli- tai betonipilariperustus taikka muu vastaava kiinteä perustus ilman tekniikkaa, ei sisällä kasvatuspöytiä
Kevytrakenteinen varhaisviljelyn kasvutunneli	hum ²	10	Maahan ankkuroitu kesäkauden kestävä rakenne, yksikerrosmuovikalvokate ei sisällä kasvatuspöytiä
Kasvihuone, laitteet			
Kasvihuoneen eristys- ja varjoverhot	m ²	21	Sisältää automaatiikan
Taimikasvihuoneiden rullapöydät	m ²	57	Kasvatuspinta-ala, m ²
Yrtti-, salaatti- ja kukkaviljelyn kasvatuslinjasto	m ²	90	Kasvatuspinta-ala, m ²
Kausihuoneen ja kasvutunnelin kastelu- ja lannoitusjärjestelmä	m ²	10	Kausihuoneen tai kasvutunnelin kasvatuspinta-ala, m ²
Kausihuoneen ja kasvutunnelin kasvu-laatikot	m ²	10	Kausihuoneen tai kasvutunnelin kasvatuspinta-ala, m ²

Kasvihuoneet, tai- mivalaistus			
Ylävalaistus, Natriumkorkeapainelamppuja (HPS)	m ²	60	Valaistu kasvupinta -ala, m ² .
Ylävalaistus, Natriumkorkeapainelamppuja (HPS), 1000 W	m ²	72	Valaistu kasvupinta -ala, m ² .
Välivalaistus, tomaatti- ja kurkkuviljely	m ²	60	Valaistu kasvupinta -ala, m ² . Natriumkorkeapainelamppuja (HPS) kasvirivien puolessavälissä.
Tasainen yrtti-, salaatti- ja kukkaviljelyn pöytäkasvustulinjaston valaistus	m ²	110	Valaistu kasvupinta-ala, m ² . Natriumkorkeapainelamppuja (HPS)
Varastorakennukset			
Kylmävarasto, lämpöeristetty	hum ²	720	Elintarvikevarasto, sisältää jäähdytyslaitteet ja varavoimajärjestelmän
Pakastevarasto, lämpöeristetty	hum ²	1 700	Elintarvikevarasto, sisältää kylmälaitteet ja varavoimajärjestelmän
Pakastuhuone	hum ²	2 380	Sisältää kylmälaitteet < 10 m ²
Tuotekäsittelyvarasto	hum ²	530	Elintarvikevarasto, pakkaamo ja vast.
Siilot			
Laakasiilo, avoin	m ³	47	m ³ = varastointitilavuus. Sisältää puristeneste-keräysjärjestelmän
Laakasiilon seinät ja vesikatto	m ²	180	Rakennuksen ala ulkomittojen mukaan
Säilörehusiilo, tornisiilo	m ³	180	m ³ = varastointitilavuus. Sisältää siilorakennelman ja laitteet
Tuoreviljasiilo, kaasutiivis tornisiilo	m ³	180	m ³ = varastointitilavuus. Sisältää siilorakennelman ja laitteet
Kuivaava viljasiilo, viljasiilo kylmäilma-kuivauslaittein	m ³	215	m ³ = varastointitilavuus. Sisältää siilorakennelman, täyttölaitteen ja kylmäilmapuhaltimen sekä perustuslaatan.
Tuotantopihat			
Tuotantopiha, kantava murskesora tai vastaava		18	Rakennuskohteen rakennusalan mukainen, mutta enintään 2 500 m ² , kerronpaksuus 300 mm

Päällyste, asfaltti tai vastaava		14	Rakennuskohteen rakennusalan mukainen, mutta enintään 2 500 m ²
2.2. Energiainvestoinnit			
Lämpökeskus/ Uusiutuvan kiinteän polttoaineen lämpötuotantolaitos			
< 100 kW laitos	kW	960	Alle 100 kW. Sisältää rakennuksen, siilon, piipun, kattilan, polttimen ja muun toiminnalle välttämättömän tekniikan
100 –250 kW laitos	kW	600	100 kW ylittävältä osalta 250 kW asti. Sisältää rakennuksen, siilon,piipun, kattilan, polttimen ja muun toiminnalle välttämättömän tekniikan
> 250 kW laitos	kW	280	250 kW ylittävältä osalta. Sisältää rakennuksen, siilon, piipun, kattilan, polttimen ja muun toiminnalle välttämättömän tekniikan
Kasvihuoneet, taimivalaistus			
Ylävalaistus, Puolijohde diodilamppuja (LED)	m ²	100	Valaistu kasvupinta -ala, m ² .
Välivalaistus, tomaatti- ja kurkkuviljely	m ²	75	Valaistu kasvupinta -ala, m ² . Puolijohde diodilamppuja (LED) kasvirivien puolessavälissä.
Tasainen yrtti-, salaatti- ja kukkaviljelyn pöytäkasvatuslinjaston LED-valaistus	m ²	130	Valaistu kasvupinta-ala, m ² .
Monikerroksinen yrtti-, salaatti- ja kukkaviljelyn kasvatuslinjaston LED-valaistus	m ²	100	Valaistu kasvupinta-ala, m ² .

3. HYVÄKSYTTÄVÄT VAKIOYKSIKKÖKUSTANNUKSET			
3.1 Maatilojen kilpailukyvyyn kehittämisen ja tilojen nykyaikaistamisen investoinnit			
	Vakioyksikkökustannus / yksikkö		
	Täsmennys		
	Vakioyksikkökustannukset sisältävät laitteet ja järjestelmät asetuksen 4 § mukaisesti <i>hum² = huoneala</i>		
	Yksikkö	Euro (alv 0%)	Täsmennykset
Viljankuivaamot			
Lämminilmakuivaamo, rakennus	hum ²	800	Sisältää perustukset, rungon, vesikaton ja uunihuoneen, ei kuivainlaitteita
Lämminilmakuivaamo, kiinteä- tai vaunukuivaamo	m ³	2 700	m ³ =kuivaustilavuus, sisältää siilokuivurikoneiston, esipuhdistimen, elevaattorin, ilmaputket, ei lämpölaitteistoa, rakenteita eikä uunihuonetta
Viljankuivurikoneisto, pakettikuivurin yhteydessä	m ³	2 000	m ³ =kuivaustilavuus, sisältää kuivurikoneiston, esipuhdistimen, elevaattorin, ilmaputket, ei lämpölaitteistoa
Kylmäilmakuivaamo, pelkkä rakennus	hum ²	415	Sisältää perustukset, alapohjan sekä puhallin asennettuna
Kylmäilmakuivaamon laitteet	m ³	470	m ³ =kuivaustilavuus, sisältää kuivurikoneiston sekä seinä- ja lattiakanavat
Siilot			
Kartio- tai tasapohjainen moduulisiilo lämminilmakuivaamon yhteydessä	m ³	130	m ³ =siilon varastointitilavuus. Sisältää siilorakennelman, ei kuivaamon laitteita
Viljasiilo	m ³	150	m ³ =varastointitilavuus. Sisältää siilorakennelman ja laitteet
Varastorakennukset			
Varasto, lämpöeristetty	hum ²	465	
Varasto, eristämätön	hum ²	415	

Kevyt varistoraken- nus, eristämätön (ns. pressuhalli)	hm ²	190	Maanvarainen lattiarakenne, ruuviperustus tai vastaava, pressukangas 900 g/m ² PVC tai vastaava.
3.2 Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit			
Lantavarastot ja katteet			
Allaslantala, maapa- torakenne	m ³	18	Allastilavuuden mukaan, vesitiivis kalvora- kenne. Sisältää suoja-aitaukset
Kuivalantala, avoin	m ³	43	Varastointitilavuuden mukaan
Kuivalantalan kiin- teä vesikate ja seinät	m ²	230	Rakennuksen ala ulkomittojen mukaan
Lietelantala, avoin	m ³	30	Sisältää suoja-aitaukset
Lietelantalan kiinteä vesikate, keskisalko- malli	m ²	90	Katteen pinta-ala vaakaprojektion mukaan
Lietelantalan kiinteä vesikate, kupolimalli	m ²	100	Katteen pinta-ala vaakaprojektion mukaan
Allas- tai lietelanta- lan kelluva kate			
Kevytsora	m ²	5	n. 5 cm kerros
Muovipohjaiset kevytkatteet	m ²	20	kelluva kalvo tai kellukkeet
Lietelannan sijoi- tuslevityslaite	m	4 100	m= laitteen työleveys
Salaojitus ja säätö- salaojitus			
Salaoja ja putkitus, ympärysaineena salaojitussora, kivi- mursketta tai esi- päällyste	jm	6,0	Sisältää suunnittelun, putken, ympäräysaineen, kaivu- ja täyttötyöt. Putki standardin SFS 5211 tai SFS 7509 mukainen. Esipäällysteen paksuus salaojaan asennettuna vähintään 3 mm standar- din SFS-EN ISO 9863 mukaisesti.
Salaoja ja putkitus, muu ympäräysaine	jm	2,4	Sisältää suunnittelun, putken, ympäräysaineen, kaivu- ja täyttötyöt. Putki standardin SFS 5211 tai SFS 7509 mukainen.
Säätökaivo	kpl	950	Sisältää säätökaivon ja asennustyöt
3.3 Energiainvestoinnit			
Viljankuivaamon lämmöntalteenotto- laitteisto			

Kuivurin poistoilmaan kytketty lämpöpumppu ja lämmönsiirrin	m ³	1 100	m ³ =kuivurin kuivaustilavuus
Kuivurin poistoilmaan kytketty lämmönsiirrin	m ³	550	m ³ =kuivurin kuivaustilavuus
Lämpöenergian tuotantolaitteisto kuivaamoon/uusiutuva kiinteä polttoaine	kW	200	Sisältää toiminnalle välttämättömät rakenteet ja tekniikan.
Lämpöenergian tuotantojärjestelmä / maaperä, kallio, pystypora-kaivo			
<100 kW järjestelmä	kW	1 600	Sisältää keruujärjestelmän, pumpun, varaajan, laitteistot ja teknisen tilan
≥100 kW järjestelmä	kW	1 400	100 kW ylittävältä osalta, sisältää keruujärjestelmän, pumpun, varaajan, laitteistot ja teknisen tilan
Lämpöenergian tuotantojärjestelmä / maaperä, horisontaalinen keräyspiiri			
<100 kW järjestelmä	kW	800	Sisältää keruujärjestelmän, pumpun, varaajan, laitteistot ja teknisen tilan
≥100 kW järjestelmä	kW	700	100 kW ylittävältä osalta, sisältää keruujärjestelmän, pumpun, varaajan, laitteistot ja teknisen tilan
Lämpöenergian tuotantojärjestelmä / vesistö, horisontaalinen keräyspiiri			
<100 kW järjestelmä	kW	1 100	Sisältää keruujärjestelmän, pumpun, varaajan, laitteistot ja teknisen tilan
≥100 kW järjestelmä	kW	980	100 kW ylittävältä osalta, sisältää keruujärjestelmän, pumpun, varaajan, laitteistot ja teknisen tilan
Sähköenergian tuotantojärjestelmä/aurinko			
	kW	1 115	Sisältää kaikki laitteistot ja teknisen tilan

Sähkön ja lämmön tuotantolaitos / puuta hyödyntävä (CHP-laitos)			
(th=lämpö; el=sähkö)			Sisältää välttämättömät laitteistot ja rakennelmat sekä teknisen tilan, siilon ja syöttöjärjestelmän. Laitoksen kokonaishyötysuhde vähintään 70 %.
<100 kW laitos	kW th	2 650	Nimellislämpötehon mukaan
<100 kW laitos	kW el	6 650	Nimellissähkötehon mukaan
Sähköenergian tuotantojärjestelmä/ tuuli			
<100 kW järjestelmä	kW	2 500	Sisältää kaikki laitteistot
Sähkön ja lämmön tuotantolaitos/ lantaa, nurmea tai muuta biomassaa hyödyntävä, CHP laitos (ei kuivamädätys) (th=lämpö; el=sähkö)			Sisältää välttämättömät laitteistot, rakennelmat sekä teknisen tilan. Laitoksen kokonaishyötysuhde vähintään 70 %.
<250 kW laitos	kW th	2 700	Nimellislämpötehon mukaan
	kW el	8 700	Nimellissähkötehon mukaan
Sähkön ja lämmön tuotantolaitos/ lantaa, nurmea tai muuta biomassaa hyödyntävä (kuivamädätys, suorapoltto) (th=lämpö)			Sisältää välttämättömät laitteistot, rakennelmat sekä teknisen tilan. Laitoksen kokonaishyötysuhde vähintään 70 %.
<250 kW laitos	kW th	5 250	Nimellislämpötehon mukaan
≥250 kW laitos	kW th	2 290	250 kW ylittävältä osalta, nimellislämpötehon mukaan
Sähkön ja lämmön tuotantolaitos/ lantaa, nurmea tai muuta biomassaa hyödyntävä, CHP laitos (kuivamädätys) (th=lämpö; el=sähkö)			Sisältää välttämättömät laitteistot, rakennelmat sekä teknisen tilan. Laitoksen kokonaishyötysuhde vähintään 70 %.
<250 kW laitos	kW th	11 700	Nimellislämpötehon mukaan

	kW el	20 200	Nimellissähkötehon mukaan
≥250 kW laitos	kW th	4 100	250 kW ylittävältä osalta, nimellislämpötehon mukaan
	kW el	8 000	250 kW ylittävältä osalta, nimellissähkötehon mukaan
Lämmönjako-kanava	jm	130	Sisältää kaivu- ja täyttötöyt
3.4 Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit			
Sikalat			
Emakkohäkkillisen porsitusosaston muutos vapaaporsitusosastoksi	porsiva emakko	4 500	Eläinten hyvinvointia parantavana toimenpiteenä; sisältää ruokinta- ja juottojärjestelmät, asennuksineen.
Siipikarjarakennus			
Häkkikanalan muutos yksikerroslatiakanalaksi	kana	19	Eläinten hyvinvointia parantavana toimenpiteenä; sisältää ruokinta-, juotto- ja pesäjärjestelmät asennuksineen. ja valaistuksen muutoksineen
Häkkikanalan muutos monikerroslatiakanalaksi	kana	27	Eläinten hyvinvointia parantavana toimenpiteenä; sisältää ruokinta-, juotto- ja pesäjärjestelmät asennuksineen. ja valaistuksen muutoksineen
Aidat			
Porosteaita	jm	18	
Tarhat			
Jaloittelutarha	m ²	40	Tiivispohjainen tarha-alue. Sisältää lannan ja virtsan keräilyjärjestelmän sekä aidat
Lintuverkot			
Lintuverkot	m ²	25	Räystäältä räystäälle tai räystäältä maahan ulottuva verkko tarvittavine kiinnikkeineen. Verkko säänkestävää UV-suojattua venymätöntä polyetyleenilankaa, jonka vetolujuus 15 kg ja paino 60 g/m ² tai vastaava.